

Katedra Zdrowia Publicznego

Wydział Nauk o Zdrowiu

Uniwersytet Bielsko-Bialski

Recenzja

rozprawy na stopień doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu

mgr Jagody Teresy Marcinkiewicz

pt.:” Ocena satysfakcji z opieki okołoporodowej wśród kobiet po porodzie

fizjologicznym z wykorzystaniem polskiej wersji kwestionariusza NEMOQC”.

”.

Satysfakcja pacjentki z opieki okołoporodowej odnosi się do stopnia, w jakim doświadczenia kobiety podczas ciąży, porodu i okresu poporodowego spełniają jej oczekiwania i potrzeby, zarówno pod względem medycznym, jak i emocjonalnym. Jest to subiektywna ocena jakości otrzymanej opieki, która obejmuje różnorodne aspekty związane z interakcjami z personelem medycznym, warunkami fizycznymi w placówkach opieki zdrowotnej oraz wsparciem emocjonalnym i psychologicznym. Satysfakcja pacjentki jest kluczowym wskaźnikiem jakości opieki zdrowotnej i wpływa na ogólne zdrowie i dobrostan matki oraz dziecka. Satysfakcja pacjentki z opieki okołoporodowej ma istotne znaczenie dla poprawy jakości opieki zdrowotnej. Informacje zwrotne od pacjentek pomagają placówkom medycznym w identyfikacji obszarów wymagających poprawy. Ponadto wysoki poziom satysfakcji wiąże się z lepszymi wynikami zdrowotnymi, zarówno fizycznymi, jak i psychicznymi. Pozytywne doświadczenia zwiększają zaufanie pacjentek do systemu opieki zdrowotnej i personelu medycznego. Dlatego kluczowe jest, aby system opieki zdrowotnej dążył do zapewnienia jak najwyższej jakości opieki, która jest kompleksowa, zorientowana na pacjentkę, respektująca jej autonomię i potrzeby, oraz wspierająca zarówno aspekty fizycznie, jak i emocjonalnie. Należy dodać, że w Polsce jak dotąd brakuje narzędzi specyficznych przeznaczonych dla oceny satysfakcji wśród położnic. W związku z powyższym istotnym wydaje się stworzenie

lub zaadoptowanie narzędzia, które będzie przeznaczone do oceny poziomu satysfakcji szczególnie dla kobiet w okresie opieki okołoporodowej. Adaptacja tego narzędzia do warunków polskich pozwoli na uzyskanie bardziej precyzyjnych i kulturowo adekwatnych danych dotyczących satysfakcji pacjentek. Dzięki temu możliwe będzie lepsze zrozumienie ich potrzeb i oczekiwań, co w konsekwencji przyczyni się do podniesienia jakości świadczonych usług okołoporodowych. W związku z powyższym istotnym wydaje się stworzenie lub zaadoptowanie narzędzia, które będzie przeznaczone do oceny poziomu satysfakcji szczególnie dla kobiet w okresie opieki okołoporodowej jakim jest kwestionariusz NEMOQC.

W związku z tym, biorąc pod uwagę przedstawione dane, problematykę badawczą zaprezentowaną w pracy doktorskiej pt. „Ocena satysfakcji z opieki okołoporodowej wśród kobiet po porodzie fizjologicznym z wykorzystaniem polskiej wersji kwestionariusza NEMOQC” Pani mgr Jagody Teresy Marcinkiewicz jest bardzo aktualnym problemem a podjęta przez Doktorantkę problematyka została ujęta w interesujący sposób.

Formalna ocena pracy

Przedstawiona do recenzji praca na stopień doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu ma układ typowy dla tego typu rozpraw. Struktura pracy jest przejrzysta i logiczna, została zachowana właściwa proporcja poszczególnych części. Pracę stanowi manuskrypt o łącznej objętości 137 stron wraz z piśmiennictwem, streszczeniem w języku polskim i angielskim, spisem tabel, rycin i załączników. Praca składa się z 2 części: teoretycznej i części badawczej – charakterystyki grupy badanej, wykorzystanych metod badawczych oraz szczegółowej analizy wyników badań własnych. Część teoretyczna pracy zawiera 44 strony i stanowi wprowadzenie w problematykę badań własnych. Doktorantka przedstawiła podstawy teoretyczne dotyczące opieki okołoporodowej- jej definicję, modele standardy i wytyczne opisujące opiekę okołoporodową w Polsce i na świecie. Została także opisana satysfakcja z opieki okołoporodowej.

Druga część pracy stanowi prezentację badań własnych. Ta część rozprawy zawiera szczegółowo cel pracy oraz metodologię badań własnych: konceptualizacja badań własnych, materiał empiryczny obejmujący wyniki badań, dyskusję i wnioski. Rozprawę doktorską uzupełniają 37 tabel oraz 9 rycin uszczegóławiające zaprezentowane w pracy wyniki badań własnych. Zawarty w rozprawie spis piśmiennictwa zawiera 106 pozycji literatury krajowej i światowej. Wszystkie pozycje dobrane są prawidłowo do tematyki pracy i zacytowane są w

sposób prawidłowy w treści pracy. Praca edytorsko jest staranna, czytelna, ilustrowana wieloma tabelami. Poszczególne części są koherentne i zgodne z ich tytułami. Treść pracy zgodna jest z tytułem dysertacji.

Merytoryczna ocena pracy

We wstępie Doktorantka szczegółowo przedstawia teoretyczne aspekty pracy oraz założenia metodologiczne prezentowanych badań. Celem pracy była ocena satysfakcji z opieki okołoporodowej wśród kobiet po porodzie fizjologicznym.

W badaniu wzięło udział 120 pacjentek w średnim wieku 32,62 lata (min-max = 24-50 lat) hospitalizowanych w celu odbycia porodu w Szpitalu Specjalistycznym im. Falkiewicza we Wrocławiu spełniających kryteria włączenia i wyłączenia z badania. Dobór standaryzowanych kwestionariuszy jest odpowiedni do celów badania, a wykorzystane narzędzia spełniają kryteria psychometryczne. Są to narzędzia stosowane w badaniach podawanych w literaturze i zalecane przez towarzystwa naukowe: NEMOQC (New Mother Quality of Care Questionnaire) do kompleksowej oceny jakości opieki okołoporodowej, NSNS (Newcastle Satisfaction with Nursing Scale) do oceny satysfakcji pacjentek z opieki pielęgniarskiej, WHOQOL-BREF (World Health Organization Quality of Life - BREF) do oceny jakości życia związanej ze zdrowiem w dziedzinie fizycznej, psychologicznej, społecznej i środowiskowej oraz ankieta własna dotycząca danych społeczno-demograficznych.

Wyniki stanowią bardzo wartościową i obszerną część pracy. Doktorantka przedstawiła wyczerpująco charakterystykę społeczno-demograficzną badanej grupy. Dodatkowo pogrupowała wyniki badań w licznych podrozdziałach, starając się odnieść do celu badania. Zastosowanie podrozdziałów ułatwia szczegółową analizę dużej ilości danych. Uzyskane wyniki wskazują że: satysfakcja z opieki okołoporodowej wśród kobiet po porodzie fizjologicznym jest różnorodna i wymaga dalszej, bardziej wnikliwej analizy, aby zrozumieć pełen zakres doświadczeń pacjentek, istnieje potrzeba przemyślenia i ulepszenia programów edukacji przedporodowej, aby skuteczniej spełniały oczekiwania i potrzeby przyszłych matek, pozytywne doświadczenia z wcześniejszych porodów mogą podnosić ogólną satysfakcję z opieki okołoporodowej, co wskazuje na znaczenie ciągłego doskonalenia jakości opieki, wyższe wykształcenie pacjentek wiąże się z wyższymi oczekiwaniami wobec opieki, co podkreśla potrzebę edukacji pacjentek na temat procedur i standardów opieki, komplikacje

porodowe i stan noworodka mają istotny wpływ na satysfakcję z opieki, co podkreśla znaczenie dodatkowego wsparcia emocjonalnego i psychologicznego, poczucie lęku i stresu u pacjentek negatywnie wpływa na ocenę opieki, co wskazuje na kluczową rolę wsparcia emocjonalnego zapewnianego przez pielęgniarki, troskliwa opieka partnera i/lub rodziny ma pozytywny wpływ na satysfakcję z opieki okołoporodowej, co podkreśla znaczenie uwzględniania rodzinnych i społecznych sieci wsparcia w planowaniu opieki, jakość życia kobiet ma związek z opinią na temat opieki okołoporodowej: aspekt somatyczny jest negatywnie skorelowany z opinią na temat opieki pielęgniarskiej; aspekt psychologiczny jest powiązany dodatnio z oceną opieki przed porodem; aspekt socjalny jest powiązany z oceną pobytu na oddziale; natomiast aspekt środowiskowy jest powiązany z większością zmiennych opisujących opinie na temat opieki okołoporodowej.

W dyskusji Doktorantka omówiła wyniki badań w odniesieniu do danych z piśmiennictwa. Dyskusja napisana jest w sposób interesujący, ma zachowane właściwe tempo i porusza najważniejsze problemy wynikające z badań. Przedstawiona dyskusja świadczy o dużej znajomości zagadnienia.

Doktoranta po przeprowadzeniu szczegółowej analizy materiału wyciągnęła 8 wniosków końcowych. Wnioski są dobrze skonstruowane i odnoszą się do wcześniej założonego celu pracy.

Podsumowanie

W podsumowaniu opinii, wysoko oceniam przygotowanie teoretyczne Doktorantki, umiejętność postawienia problemu badawczego oraz jego realizacji. Zaproponowany projekt badawczy jest interesujący, a sama praca doktorska napisana jest w sposób merytoryczny.

Podsumowując stwierdzam, że przedstawiona mi do oceny praca doktorska **mgr Jagody Teresy Marcinkiewicz** jest wartościowa i posiada duży potencjał badawczy, stanowiący podstawę do kontynuowania dalszych badań w tym kierunku. Stanowi spójną całość tematyczną i zawiera cechy nowatorskie, które mogą mieć w przyszłości zastosowanie w codziennej pracy pielęgniarki i położnej poprzez regularne monitorowanie satysfakcji pacjentek z opieki okołoporodowej za pomocą kwestionariusz NEMOQC.

Rozprawa doktorska Pani **mgr Jagody Teresy Marcinkiewicz pt.: "Ocena satysfakcji z opieki okołoporodowej wśród kobiet po porodzie fizjologicznym z wykorzystaniem polskiej wersji kwestionariusza NEMOQC"** spełnia warunki określone

w art.13 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 nr 65 poz.595). Na tej podstawie przedstawiam Wysockiej Radzie Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu wniosek o dopuszczenie Doktorantki do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Ewelina Bąk

04.10.2024

Dr hab. n. o zdr. Ewelina Bąk, Prof. UBB